

A legnagyobb divattervezők is lassan felismerik: a csontsovány modellek és a körülöttük burjánzó botrányok, hosszútávon nem tesznek jót az üzletnek. A legnagyobb divattervezők is lassan felismerik: a csontsovány modellek és a körülöttük burjánzó botrányok, hosszútávon nem tesznek jót az üzletnek. Így a divatvilág most összefogott, komoly döntéseket hozott, hogy az anorexia helyét a kifutókon az egészséges karcsúság vegye át. A világ "divat-fővárosaiban" - New Yorkban, Milánóban, Párizsban és Londonban - ezekben a napokban kezdődnek a divatheték: a nagy tervezők bemutatják a legújabb kollekciókat, és a modellek több mint 100 kifutón suhannak végig - már amelyik meg tud mozdulni, hiszen a lányok többsége csontsovánnyá fogyott, gyenge, cigarettán, alkoholon és salátaleveleken él. Valakinek meg kellett halnia...

Azt korábban is tudtuk, hogy a modellek nem nevezhetők igazán "kövérnek" - sőt, még átlagos alkatúnak is ritkán. Tavaly novemberben azonban belehalt az éhezésbe egy 21 éves brazil modell, Ana Carolina Reston. A fiatal lány halála sokakat megrázott, még többeket pedig "felrázott". A madridi divathét szervezői úgy döntöttek, kitiltják a kifutókról a túlságosan sovány modelleket, és egyre-másra születtek a nyilatkozatok arról, mekkora hatással van a magazinok által közvetített kép a fiatal lányok önértékelésére.

Megjelentek azonban olyan vélemények is, melyek szerint a divatszakma és a trendek szerepe elenyésző: sokkal inkább a gének és a társadalom felelős azért, hogy egyre többen szenvednek étkezési rendellenességektől. Legutóbb, a szintén brazil származású szupermodell, Gisele Bündchen nyilatkozta azt, hogy a gyenge családi háttér okolható azért, ha egy lány anorexiás vagy bulimiás lesz, nem pedig az állítólagos rossz példát mutató divattervezők és a fotómodellek.

Ugyanakkor egyre inkább úgy tűnik, hogy a stylistokból, divatszakértőkből és tervezőkből álló "hadsereg" megelégette a folytonos vádaskodást, és kész ellentámadásba lendülni. A spanyol és az olasz tervezők után nemrég az USA divattanácsa is bejelentette: mindent megtesz azért, hogy egészségesebb külsejű, átlagosabb méretű modellek jelenjenek meg a kifutókon.

Az Amerikai Divattervezők Szövetsége (CFDA) nemrég kiadott egy "chartát", amelyben összefoglalta, hogyan is kellene összeválogatni a nagy bemutatókon szereplő modelleket. Az ajánlások nemcsak a cérnavékony (egy bizonyos testtömeg-index alatti) lányok kitiltását javasolják, de azt is, hogy 16 éven aluli modelleket ne foglalkoztassanak. Sőt, a szervezet arra kéri az ügynökségeket, hogy lelkiileg is készítsék fel a hozzájuk jelentkező lányokat és figyelmeztessék őket az étkezési zavarok veszélyeire. A divatbemutatók kulisszái mögül pedig ki akarják tiltani az alkoholt, a cigarettát és a drogokat - ezek helyett ásványvizet és egészséges rágsálnivalókat kínálnának a modelleknek, s ezt szigorú ellenőrzésekkel igyekeznek majd betartatni.

Sovány vagy karcsú?

Lucy Danzinger, a Self című amerikai életmódmagazin főszerkesztője szerint, a CFDA megtette az első komoly lépést. "Végre felismerték, hogy a ruhák nem a cérnavékony, hanem az egészségesen karcsú, izmos és egészséges nőknél állnak a legjobban" - mondta az MSNBC-nek az újságíró. "Senki nem szeret teljesen lesóványodott, már-már csontvázszerű nőket nézegetni. A modellekben gyönyörködniük kellene az embereknek, nem pedig ujjal mutogani rájuk, hogy milyen szörnyen néznek ki."

"Természetesen hosszú időre és komoly elszántságra van szükség ahhoz, hogy megváltozzon a divat - tette hozzá Danzinger -, de az első és legfontosabb lépést megtették a tervezők: elismerték, hogy lehet egy model túl sovány."

A divattervezők - annak ellenére, hogy sok mindenben egyetértenek a CFDA-val - szerint a ruhákat bemutató lányoknak szinte kötelező vékonynak lenniük: hiszen így nem rájuk, hanem az általuk bemutatott ruhákra figyelnek. "Az, hogy a modellek nem esznek sokat, dohányoznak, és sokan gyógyszereket szednek azért, hogy elnyomják az éhségérzetüket, egyáltalán nem újdonság" - mondta David Wolfe, New York-i divatszakértő. "Ez már a hatvanas években is így volt. Szerintem az elhízás és az egészségtelen életmód sokkal több embert érint, ezek a témák mégsem kavarnak akkora botrányokat."

Mikor túl kevés? A modellek szerint igazából senkinek semmi köze ahhoz, hány kilót nyomnak - de a legfontosabbnak az egészséget tartják. "Fontos az egészség, és az is, hogy ne nézz ki túlságosan vékonynak. Minden lánynak fel kell fognia, hogy igenis van élet a modellkedésen túl is. Azt pedig nem lehet negyvenkilósan élni" - mondta Alek Wek, napjaink egyik legsikeresebb modellje. "Én szeretek enni és főzni, és a szüleim meg a barátaim rám szólnak, ha túlságosan lefogyok. Ezeknek a cérnávékony lányoknak nincs senkijük, aki felelősséget érezne értük?"

A helyzet Európában Az európai országokban működő divattanácsok is készek arra, hogy lépéseket tegyenek a túlságosan sovány modellek ellen - azonban egyikőjük sem akar olyan komoly szabályozást, mint a CFDA.

"Készek vagyunk odafigyelni a modellekre, és természetesen figyelmeztetjük majd a lányokat az állandó fogyókúrázás veszélyeire" - nyilatkozta a Francia Divatszövetség vezetője, Didier Grumbach. "De nem akarunk szigorú szabályokat hozni, hiszen mi eddig is megköveteltük a manökenektől, hogy egészségesek legyenek. További regulációra egyszerűen nincs szükség."

A kemény és kicsit elutasító kijelentés ellenére Franciaországban komoly lépéseket fontolgatnak az anorexia és más étkezési zavarok ellen: az egészségügyi miniszter munkacsoport megalakítását kezdeményezte, amely azt vizsgálná, hogy hatnak a túlságosan sovány modellek a fiatal nők énképére.

A francia tervezők mellett az olasz divatcégek is megegyeztek abban, nem alkalmaznak 16 évnél fiatalabb modelleket, valamint minden lánytól írásos orvosi igazolást kérnek. Ebben le kell írniuk azt, hogy egészségesek és hogy nem szenvednek semmilyen étkezési zavartól.

A britek nem alkusznak

A társadalmi nyomás ellenére a Brit Divattanács úgy döntött: nem tesz semmilyen lépést annak érdekében, hogy a túlságosan vékony vagy túlságosan fiatal modellek lekerüljenek a kifutókról. "Nem gondoljuk azt, hogy ezeknek a tiltásoknak bármi értelmük lenne. Ráadásul ezeket a változásokat nem lehet erőszakkal kikényszeríteni" - írta a Brit Divattanács egy sajtóközleményben.

"Amikor modelleket választok egy bemutatóhoz, a lényeg az egységesség" - mondta Amanda Wakeley brit divattervező a Daily Mailnek. "Nem kockáztathatok azzal, hogy hirtelen nagyobb méretű lányokat öltöztetek fel. Nem hiszem, hogy az anorexia lenne az egyetlen probléma a társadalmunkban. Nem értem, miért kell ezt az egészet annyira felfűjni."

A spanyoloknál tényleg a méret a lényeg

Spanyolországban még egy lépést tettek a nők egészséges énképének helyreállításához: készek arra, hogy lecseréljék az extra kis méretű próbababákat, és a ruhaméreteket is egységesebbé tennék. Sőt, egyes andalúziai üzletekben nem is lehet 38-asnál kisebb ruhákat látni a kirakatban - a túlságosan kis méretektől a nők nagy része ugyanis rosszul érzi magát.

"Az egészen kis méretek és a divatbemutatókon látható modellek erősítik azt az érzést, hogy mindenkinek ilyen soványnak kell lennie, hiszen egyébként lehetetlen divatosan öltözködni" - nyilatkozta Elena Selgado, spanyol egészségügyi miniszter. "Az emberek nagy részének ez

azonban elérhetetlen cél, és erre csak akkor döbbennek rá, ha már az egészségük kerül veszélybe."

A spanyol divatcégek - köztük a két legnagyobb, a Mango és a Zara - pedig úgy döntöttek: átméretezik a ruhákat. Nemcsak egységes méretet alkotnak meg - tehát ami az egyik üzletben 40-es, az a másikban is legyen ugyanolyan méretű -, de a nők testéhez alakítják a ruhákat - nem pedig fordítva. A tervek szerint a spanyol Nemzeti Fogyasztói Intézet 8000, 12 és 70 év közötti nőt mér majd meg, és ezekből az adatokból számolja ki egy átlagos spanyol hölgy méreteit.

Itthon jobb a helyzet

"Lehet, hogy jópár ügynökség azt tanácsolja a lányoknak, hogy adjanak le néhány kilót, de szerintünk sokkal fontosabb, hogy valaki egészséges és csinos legyen" - mondta az [origo] Női Lapozójának Tóth Sándor, egy modellügynökség vezetője. "Annak is, aki természeténél fogva, genetikusan vékony, azt tanácsoljuk, sportoljon, mozogjon minél többet. Nincs annál csúnyább látvány, mint egy alapvetően magas és vékony lány, akinek lóg a bőre, és nem elég feszes a teste."

Tóth Sándor szerint a magyar tervezők is az átlagos méretű lányokat kedvelik - legtöbbször a vásárlóik is ezekbe a méretekbe tartoznak. "A tervezők elsősorban eladni szeretnék a ruhákat, így nekik is fontos, hogy találjanak rá vevőt. És persze a vevőknek is lényeges, hogy olyan ruhákat vehessenek fel, amelyik jól mutat rajtuk" - árulta el az ügynökségvezető.

"Fontosnak tartom azt is, hogy aki modellnek jelentkezik, annak legyen elegendő lelkiereje, és tudjon örülni minden kisebb sikernek" - tette hozzá Tóth Sándor. "Ha valaki egész nap sanyargatja magát, nem eszik, nem mozog és csak szenved, annak sokkal kevesebb sikerélményben lesz része."

Tyra Banksről, sikeres modellről az elmúlt hetekben meglehetősen durva képek jelentek meg amerikai bulvárlapokban: a képaláírások szerint a modell "elhízott" és "nem törődik magával". Banks 73 kiló nyom 173 centis magasságához, és saját bevallása szerint "vonzónak és szexisnek" érzi magát. A modellek súlya az elmúlt években rettenetesen lecsökkent: míg Cindy Crawford 59 kilót nyomott, Linda Evangelista pedig 55-öt, addig napjaink legjobban kereső modellje, Kate Moss mindössze 47 kilós. Ana Carolina Reston pedig 174 centis magasságához mindössze 40 kilós volt.

Az étkezési zavarok nemcsak a nőket érintik - derült ki egy, a napokban nyilvánosságra hozott amerikai kutatásból. A férfiak ugyanolyan érintettek azokban a társadalmi hatásokban, amelyek az anorexia és a bulimia kialakulásához vezethetnek. A felmérés eredményei szerint az amerikai lakosság 4 és fél százaléka, 9,3 millió ember szenved valamilyen étkezési zavarban. "A férfiak számára is egyre fontosabb a külsejük és a testkép" - mondta dr. Harrison G. Pope, a Harvard Egyetem kutatója. "Biztos vagyok abban, hogy rengeteg olyan férfi van, aki csendben viseli a betegségét, hiszen nem is tudja, hogy beteg. Eddig ugyanis csak azt lehetett hallani, hogy az anorexia és a bulimia csak a nőket érinti."

Forrás: LA Times